radio
"BLAN"
HiFi
FM SUPER -
STEREO -
SUPER
15 ct

KITNEPPER,

Oorlogsbuit van de Firato: de „Bolknak Huistelefoon" uit Radio Blan no. B.

BRIENG MIE HOOM, ZIEL-FOE-PLè

In september is er in Amsterdam een héle grote „Tentoonstelling van Elektronica" geweest in het nieuwe RAI-gebouw, nl. de FIRATO.
De heren van De Muiderkring vroegen me of ze enige van onze Radio Blan-ontwerpen mochten tentoonstellen. Volgens vader is zoiets echt wel een grote eer en daarom begrijp je zeker wel, dat ik daar direkt voor te porren was, temeer daar er vijftien vrijkaartjes aan vast zaten.
Enige dagen heb ik met geheime trots, mijn vrienden zo „per ongeluk-expres" langs deze „Radio Blan" tentoonstelling geloodst en met achteloze gebaartjes onze ontwerpen toegelicht. Maar op zekere dag was 't uit met dit zelfverheerlijkingsspelletje. Mijn twee grote uke$nummers de Jampot Ontvanger en De Bolknak Telefoon (zie Radio Blan no. A en B) waren veranderd in twee zielige lege plekjes!!

Ze waren door een wel wat al te enthousiaste Radio Blanner voor onbepaalde tijd „geleend", helaas zonder achterlating van hun nieuwe adres en de voorgenomen „leentijd".
Gelukkig hebben de pedagogische heren van „De Muiderkring" de dikke prop in mijn keel na deze vreselijke ontdekking heel elegant weggewerkt, door mij direkt de allernieuwste Amroh Bouwdoos de „Duettino versterker voor mono- en stereoweergave" als troost te schenken (zie Radio Blan no. J).
Verder verzekerden ze me, dat alleen maar zéér zéér populaire ontwerpen dit gruwelijke „leen"lot ondergaan.
Na overleg met grootvader en vader moet ik de dader(s) echter zeggen dat Blan's Familieraad besloten heeft dat een „leen"tijd van zes maanden wel lang genoeg is. Daarom verzoek ik mijn „Jampot" en „Bolknak" netjes afgestoft, opgepoetst en met een nieuwe Berec PP 3 batterij in de „Bolknak", op te sturen naar Jan Blan, Postbus 101 te Bussum.
Misschien raak ik dan ook eindelijk mijn nare dromen kwijt waarin ik mijn „Jampot" en „Bolknak" troetelkinderen steeds maar hoor roepen:
„Kidnapper - bring me home - ziel foe plè! (kinderrover breng me thuis - s.v.p.!).
Eén ding is zeker: bij de volgende „Firato" leg ik alles aan de ketting en komt er schrikdraad (van het Elektronisch Schokapparaat uit Radio Blan no. F) omheen!!!
Met de beste groeten van jullie eerst diepbedroefde maar nu stereofonisch-duettinisch door het leven gaande

Jan Blan

De „Jampot Ontvanger" uit Radio Blan no. A verblijft ook nog steeds bij zijn LEENheer!

Zo ziet de afdruk van de rechter wijsvinger van de dader of een der daders er uit.

UITGEVER

De Muiderkring N.V.
Uitgeverij van Technische boeken en tijdschriften
Nijverheidswerf 17–19–21
Postbus 101 (op naam van Redactie Radio Blan) Bussum (Holland)
was zo vriendelijk dit blad voor ons uit te geven

REDACTIE

Vader en Zoon Blan stelden dit tijdschrift samen.

LOSSE NUMMERS

kosten 15 cent en ze zijn alléén verkrijgbaar bij de radiohandelaren.

ABONNEMENTSKAART

noemen we een kaart met bonnen voor zes verschillende nummers. Deze kaart kost bij de handelaren maar 75 ct. Ergens anders zijn de kaarten niet te koop !

VERSCHIJNINGSDATA

1 FEBRUARI	1962	no. K
1 APRIL	1962	no. L
1 JUNI	1962	no. M

INHOUD VAN NUMMER K blz.

Kitnepper brieng me hoom, zielfoe-plè 2
De tiende! 3
„Holland's Glorie" . . . 4, 5, 6 en 7
Boekbespreking: „Luidsprekers, basreflexkasten, hoorns, hoekpanelen" en „Elektronisch Jaarboekje 1962" 8, 9
Eigen werk van Radio Blanners . . 9
Puzzelrubriek „Straatje van Vermeer" 10, 11
Uniframe 12
St...St... Laat je broertje slapen . . 13
Vragenrubriek: Wij roepen om hulp / Zendamateurs op de Step by Step / Toonregeling op gitaarversterker / Ook langegolf op de Step by Step. 14, 15
KNMI verwachting voor de volgende Radio Blans 15
Dr. Blan's Wondertas 16

DE TIENDE!

De Radio Blan waarin je nu zit te koekeloere is alweer het 10e nummer!
In dit nummer sturen we je eerst de zee op met de „Holland's Glorie Ontvanger", die we op blz. 4, 5, 6 en 7 beschreven hebben, want als je deze ontvanger eenmaal gebouwd hebt ben je wel zo ongeveer „zeevarend" geworden.
Op blz. 9 zijn we begonnen met een nieuwe rubriek: Eigen werk van Radio Blanners"; Frits Sannen uit Geldrop is de eerste Radio Blanner ,die in 't zonnetje wordt gezet in deze „Grote-Eer" rubriek.
De wijze raad, nodig om broer(tje) ongestoord te laten slapen, geven we je op blz. 13.
Je kan uit deze Radio Blan ook nog te weten komen hoe je de zenders op de lange golf met je „Step by Step" ontvanger te pakken kan krijgen (blz. 14 en 15).
Of er voor de volgende Radio Blan's nog wat in het vet zit? Nou en of . . . en niet in de pukkeltjes-planta-margarine.
We hebben al een zelfgemaakte koolmikrofoon klaar liggen. Ook nog een elektronische „Klaar-over" (Veilig Verkeer!) en een „Elektrische Gong", dat is zo'n ding met een duur geluid als je op een goedkope deurbel drukt. Verder hebben we een eenvoudige F.M. ontvanger bijna klaar (ook voor het T.V. geluid); een transistor peilontvanger, voor o.a. „vossejagers" en een draagbare transistorsuper, waar je zonder antenne en aarde wel 40 zenders mee ontvangen kan.
Zoals je ziet, zit er nog al wat in 't vet. De hele slimme (en wantrouwende) Radio Blanners denken misschien wel dat dit allemaal een slecht-april-mopje van mij is, omdat de volgende Radio Blan (no. L) op 1 april a.s. uitkomt. Maar beste jongens, gelooi me, 't is allemaal heus waar, dat verzekert jullie heel plechtig je trouwe vriend in je elektronische noden

Jan Blan

HOLLAND'S GLORIE ONTVANGER

geeft met één buis gevoelige ontvangst van VISSERIJ en middengolf!

Op de VISSERIJGOLF, die je met deze ontvanger bijzonder goed kan ontvangen, zijn heel interessante dingen te beluisteren, zoals de gesprekken van hollandse, belgische, franse en duitse vissers onderling en met hun familie op de wal.
Voor de hollandse vissers gaat dat via Scheveningen Radio, Nes (Friesland) of Westkapelle (Zeeland). Heb je deze ontvanger eenmaal gebouwd, dan kan je vooral met stormweer de moeilijkheden en avonturen van onze flinke vissers „met je neus er boven op", meebeleven. D.m.v. een wipschakelaartje kan je niet alleen de visserijgolf tot ± 93 meter ontvangen, maar ook overgaan op de middengolf (150-525 meter), zodat je niet zonder de vlotte Veronica en Luxemburg programma's of de (wat minder vlotte) programma's van Hilversum komt te zitten. We zullen 't nu eerst hebben over

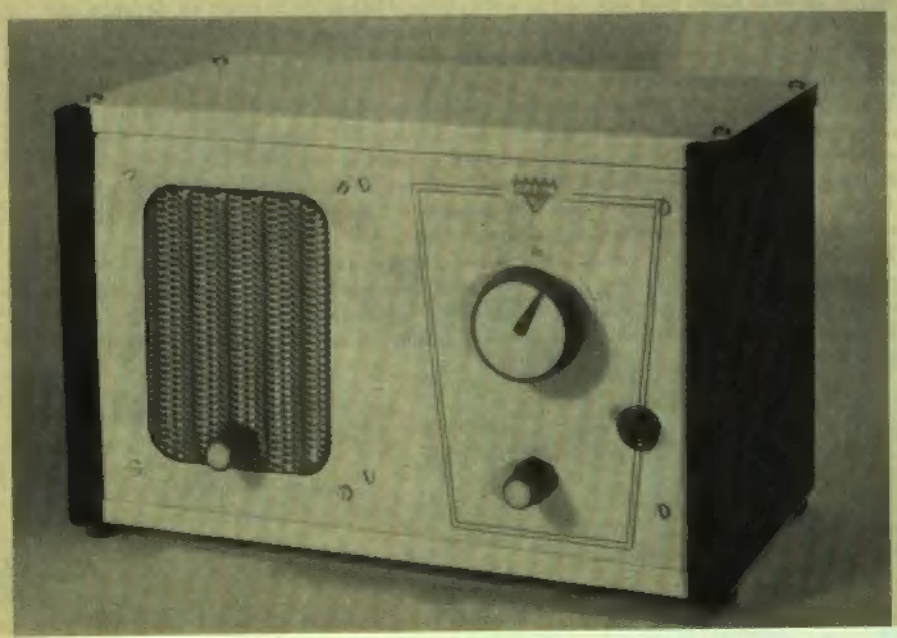

De „Holland's Glorie Ontvanger" in een „Duplex" kast. Rechts de golflengte-wipschakelaar. De linkse kleine knop dient voor de volumeregeling. De rechtse kleine knop is om de dempingsreduktie op zijn juiste waarde in te stellen, waardoor je de meeste zenders ontvangt en ook zo selektief mogelijk.

HET SCHEMA. Door verdraaiing van de afstemcondensator C4 kunnen we de 402-spoel-wikkeling 4-2 (voor visserijgolf) of 4-3 (voor middengolf) afstemmen op de gewenste zender. De onhoorbare zendertrillingen gaan via C6 naar het triodedeel van de dubbelbuis ECL 86. De triode, R_1 en C_8 zorgen samen voor „roosterdetektie" (daar hebben we 't later nog wel eens over), waardoor de zendertrillingen hoorbaar worden. Gelijksoortig aan de „Supplement Ontvanger" (zie Radio Blan no. G, blz. 11) is er dempingsreduktie toegepast d.m.v. C_3, wikkeling 5-6 en C5. Hierdoor zijn er niet alleen véél zenders te ontvangen, maar bovendien wordt de se-

ONTWERP K 1

lektiviteit er veel beter door.
De hoorbaar gemaakte trillingen gaan via R2 en C8 naar de volumeregelaar R4 en via R5 naar de eindbuis. Dit pentodedeel van de ECL 86 maakt de trillingen heel krachtig, waardoor we ze tenslotte beluisteren kunnen met de luidspreker LSP. Deze luidspreker werkt 't beste met „dikke" stromen en omdat de eindbuis alleen maar „dunne" stromen afgeeft, zit de Muvolett uitgangstrafo type 7043 nog tussen de eindbuis en de luidspreker om de „dunne" stromen in de „dikke" stromen om te transformeren.

De achterzijde van de „Holland's Glorie Ontvanger". De luidspreker zit op een 3 mm dik plankje en is vastgeschroefd met M3 boutjes.

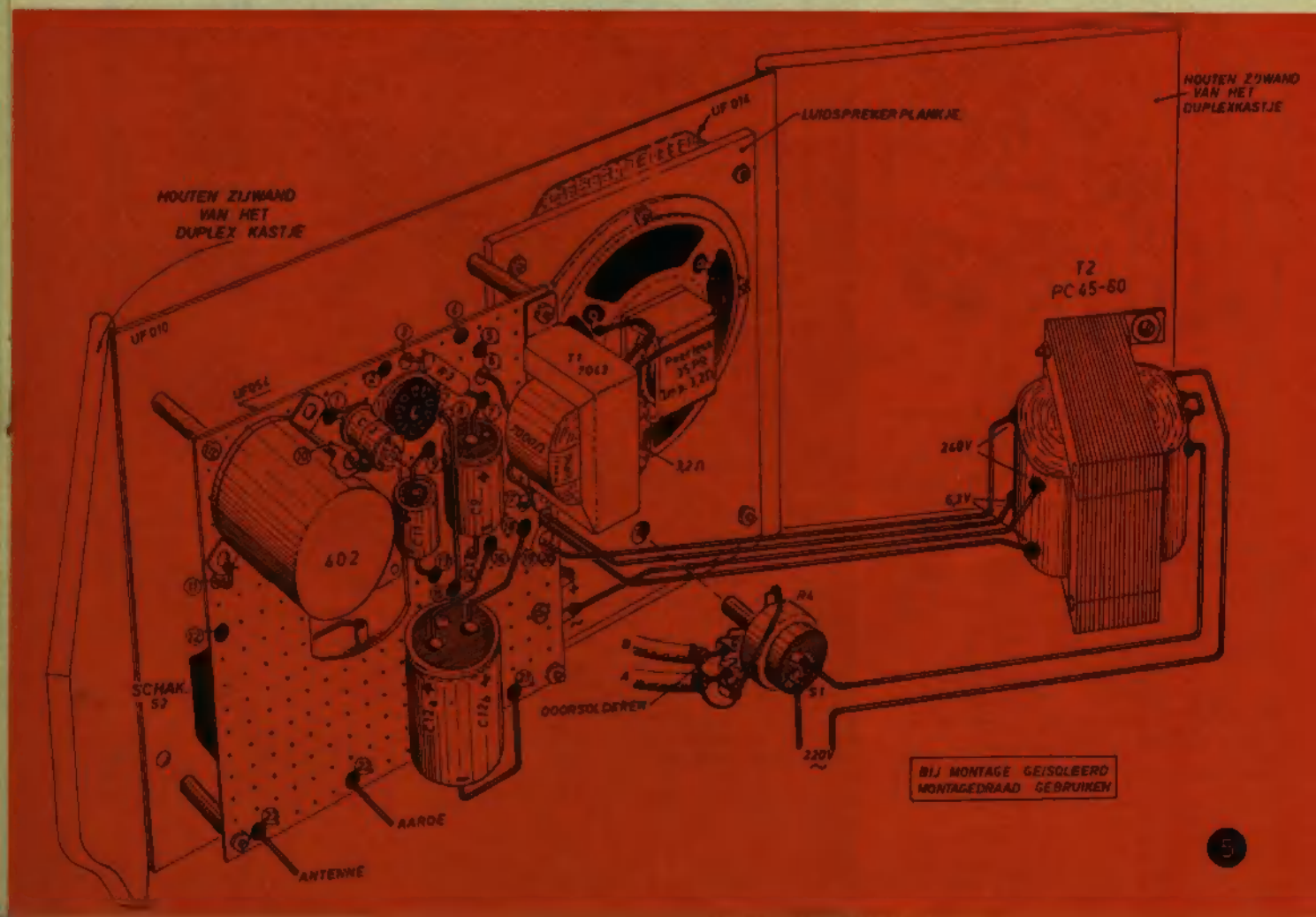

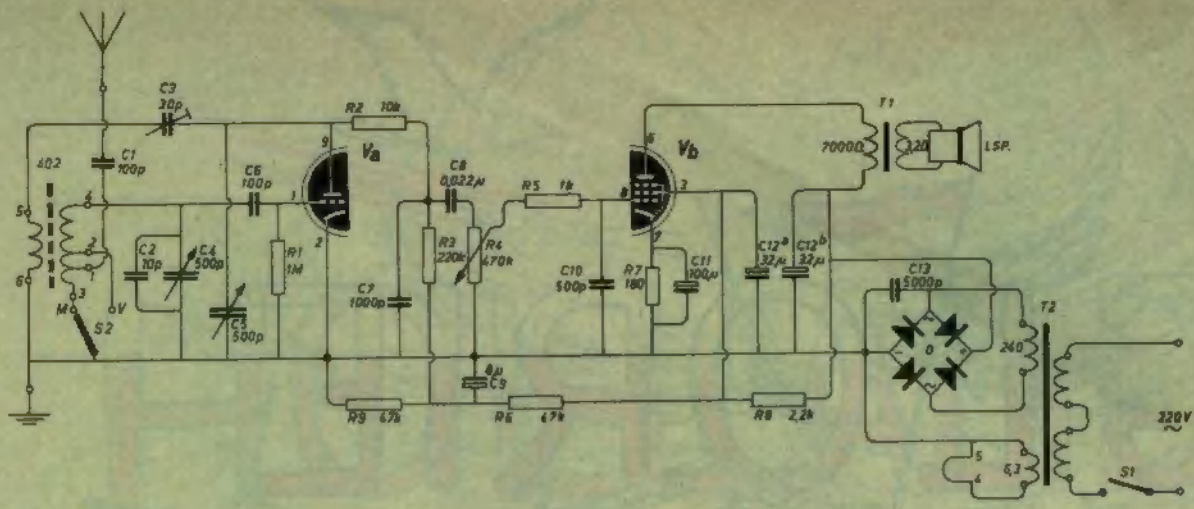

DE MONTAGE. Vrijwel de gehele schakeling hebben we op een Uniframe plaat no. UF 054 (zie ook blz. 12) vast kunnen zetten. Uit de aparte tekening van de UF 054 blijkt welke gaten je er extra in moet maken. De 2 draaicondensatoren C4 en C5 moet je los van de UF 054 houden, want die worden op de frontplaat UF 010 vastgezet. Op dezelfde frontplaat wordt ook de golflengte-wipschakelaar S_2 gemonteerd. Tussen luidsprekerplankje en UF 010 komt het luidsprekerraster UF 014 waar je eerst een 10 mm gat in moet maken voor de potentiometer R4.

Hieronder kan je zien wáár je de gaten moet boren voor de bouten, waarmee de Uniframe's UF 054 en UF 010 aan elkaar worden geschroefd. Het gat nodig voor de volumeregelaar is hier ook aangegeven.

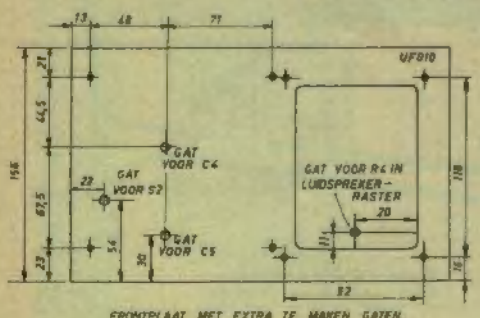

FRONTPLAAT MET EXTRA TE MAKEN GATEN.

	merk	bestelno.	prijs
Universele middengolfspoel 402	Amroh	60.263	f 2,90
C_1 = kokercondensator 100 pF	Mial	24.403	0,17
C_2 = keramische condensator 10 pF	L.C.C.	26.001	0,22
S_2 = wipschakelaar enkelpolig ohm	Amroh	48.151	1,–
C_3 = luchttrimmer 30 pF	Amroh	27.005	0,36
C_4 = afstemcondensator 500 pF	Amroh	23.040	1,80
C_5 = terugkoppelcondensator 500 pF	Amroh	23.040	1,80
C_6 = polystyreen condensator 100 pF	Mial	24.403	0,17
V_1 = buis ECL 86	diverse merken		6,50
R_1 = weerstand 1 M ohm SBT ½ watt	Vitrohm	56.200	0,15
R_2 = weerstand 10 k ohm SBT ½ watt	Vitrohm	56.200	0,15
C_7 = polystyreen condensator 1000 pF	Mial	24.408	0,22
R_9 = weerstand 47 k ohm ABT 1 watt	Vitrohm	56.400	0,18
R_3 = weerstand 0,22 M ohm ABT 1 watt	Vitrohm	56.400	0,18
C_8 = koker condensator 0,022 uF-250 V/DC	Facon	21.327	0,26
R_4 = koolpotentiometer model 902.2 met draaischakelaar 0,47 M ohm log. (kurve C)	Amroh	54.926	1,95
C_9 = hoogspannings-elektroliet 8 uF-350 V/DC	Amroh	20.240	0,95
R_5 = weerstand 1000 ohm SBT ½ watt	Vitrohm	56.200	0,15
C_{10} = polystyreen condensator 500 pF	Mial	24.407	0,18
R_6 = weerstand 47 k ohm-ABT 1 watt	Vitrohm	56.400	0,18
R_7 = weerstand 180 ohm-ABT 1 watt	Vitrohm	56.400	0,18
C_{11} = laagspannings-elektroliet 100 uF-12 V/DC	Facon	20.003	0,85
$C_{12a}+C_{12b}$ = hoogspannings-elektroliet 32+32 uF-350 V/DC	Amroh	20.014	3,50
R_8 = weerstand 2200 ohm-ABT 1 watt	Vitrohm	56.400	0,18
T_1 = Muvolett uitgangstransformator type 7043	Amroh	34.034	3,75
C_{13} = polystyreen condensator 5000 pF, 1500 V	Mial	24.412	0,22
T_2 = voedingstransformator type PC 45-60	Amroh	36.192	9,80
G = metaalgelijkrichter B 250/80 mA	Amroh	36.130	3,95
LSP. = luidspreker type 35 PR	Peerless	50.054	8,90
1 Noval buishouder	Amroh	14.401	0,33
1 pijlknop	Amroh	69.171	0,75
2 kleine knoppen	Amroh	69.164	0,40
1 montageplaat UF 054	Amroh	91.034.054	0,80
1 frontplaat UF 010	Amroh	10.041	1,80
1 luidsprekerraster UF 014	Amroh	91.034.014	1,90
1 netsnoer + steker			0,40
2 contra banaanstekers (voor antenne en aarde)	Amroh	13.015	0,26
14 holnietjes; 4 boutjes M3x6; 4 boutjes M3x10, 1 boutje M3x15, 4 boutjes M3x30; 5 boutjes M3x15 met verzonken kop; 18 moertjes M3; 3 soldeerlippen 2 spruit; 4 afstandbusjes 25 mm lang; inwendig 3 mm Ø; 60 cm vertind montagedraad; 30 cm montagedraad geïsoleerd; 2½ m soepel geïsoleerd draad; ½ m Reliance afgeschermde kabel (86.030); 2 houtschroeven 10 mm lang, 3 mm dik			1,50
en eventueel een Amroh „Duplex" kast à f 8,75		Totaal	f 57,72

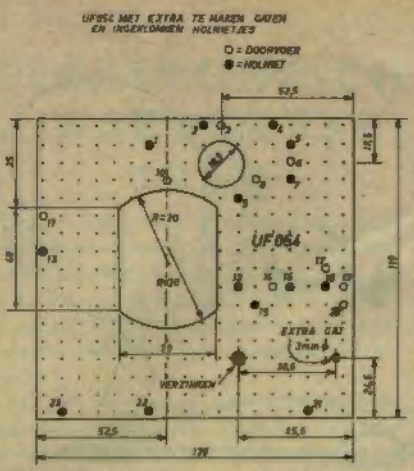

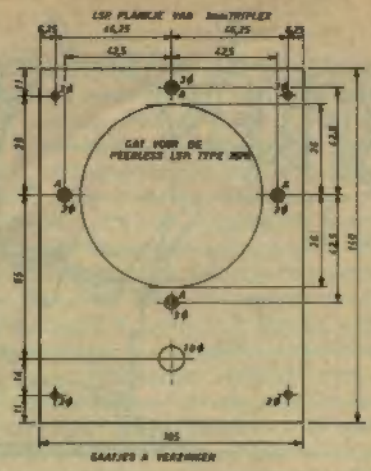

De dikke zwarte stippen zijn soldeerpunten, die gevormd worden door holnieten. Met een hamer en dreveltje moet je die holnieten in de montageplaat UF 054 klinken. Het grote gat achter C_4 is niet direkt nodig maar is wel makkelijk voor een eventuële latere uitbreiding met o.a. een 2-voudige draaicondensator.

INSTELLING VAN C 3. Je krijgt de selektiefste ontvangst en ook de meeste zenders, wanneer je met C_5 steeds op 't „randje van genereren" (= fluiten) in kan stellen. Lukt dit niet overal, dan moet je de trimmer C3 verder INdraaien. Zijn er punten waar de ontvanger blijft fluiten, ook wanneer je C5 verdraait, dan moet C3 een kleinere capaciteit krijgen en moet je C3 dus verder UITdraaien.

DE NAAM. We hebben deze ontvanger genoemd naar 't boek „Hollands Glorie" van Jan de Hartog. Dit boek is héél mooi geschreven en behandelt het leven van de zeesleepbootkapitein Jan Wandelaar. We vonden daarom „Hollands Glorie" wel een geschikte naam voor een ontvanger, waarmee je, als 't ware, de zeeën ook bevaren kan.

ERVARINGEN. We hebben de „Holland's Glorie Ontvanger" al sedert het najaar in gebruik en we „vangen" steeds zoveel interessante (vooral visserijgolf) uitzendingen, dat we 'm nog voor geen TON . . . **(haring)** willen missen!!

Ga maar gauw aan 't werk en schrijf eens wat voor vissers„latijn" je allemaal te weten bent gekomen.

Veel uke$ en goede VIS(serijgolf)VANGST gewenst door de komplete familie

BLAN!

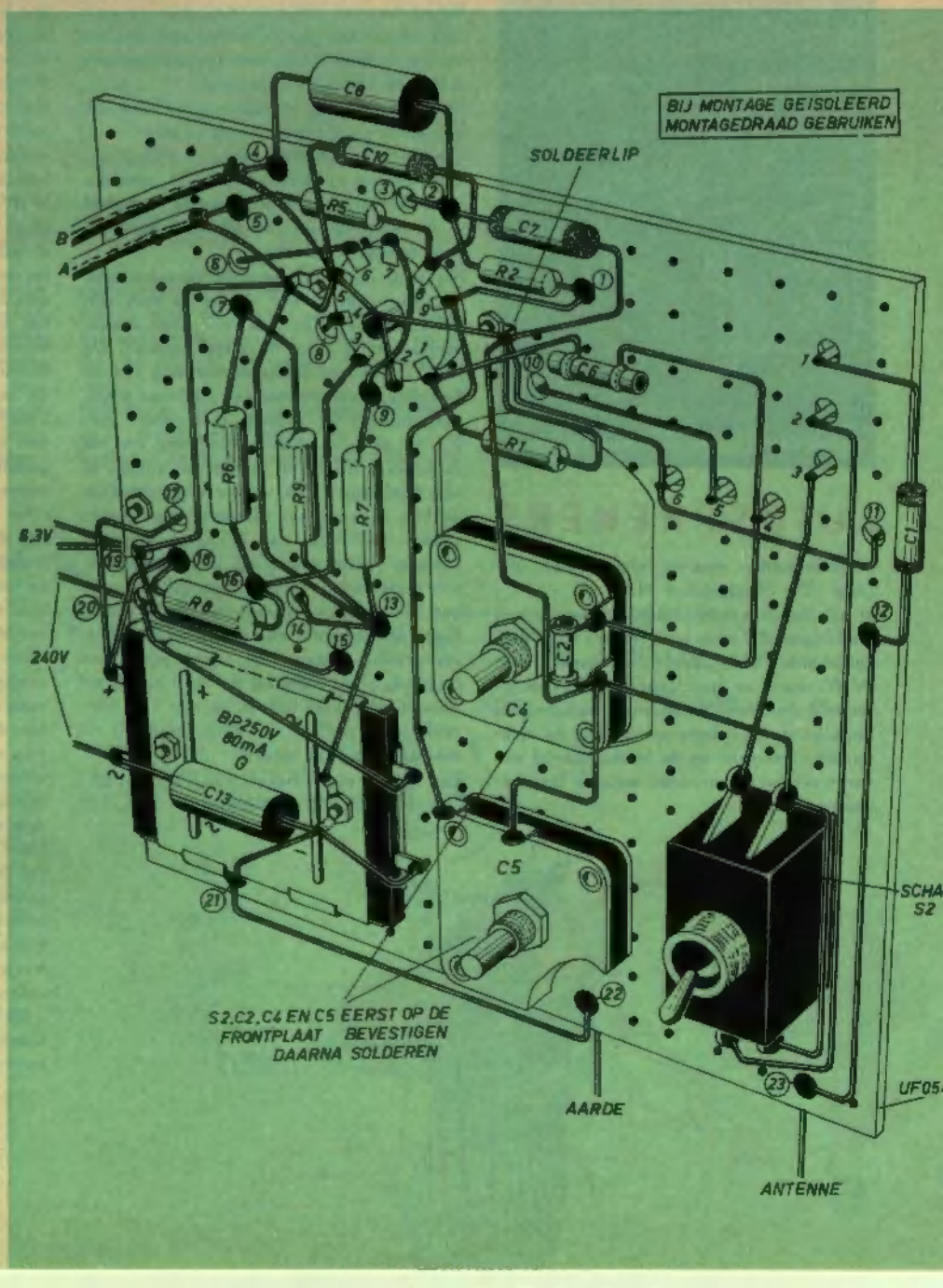

LUIDSPREKERS

basreflexkasten, hoorns, hoekpanelen. Uitgave „De Muiderkring N.V."

Er zijn tienduizenden muziekliefhebbers in Nederland die zich voor W.W. (= Werkelijkheids Weergave) interesseren. Bij W.W. wordt er voor gezorgd, dat niet alleen de „midden" tonen, maar ook de héél hoge en de héél lage tonen door de pick-up, de versterker en de luidspreker(s) onverzwakt en onverminkt worden doorgegeven.

Verminking of vervorming v.h. geluid betekent immers, dat een zangeres op een verkouwe kraai gaat lijken en een slag op een grote trom er als een klap op een gescheurde vuilnisbak uitkomt.

W.W. apparatuur kunnen we opvatten als een ketting bestaande uit 3 schakels.

De eerste schakel bestaat uit de grammofoonplaat + pick-up (of F.M. omroep of draadomroep). **De tweede schakel** is de versterker en **de derde schakel** is de luidspreker.

Nu zegt een oud degelijk spreekwoord, dat een ketting niet sterker is dan zijn zwakste schakel en ook voor onze akoestische ketting geldt dezelfde wijsheid. De I.M. (= intermodulatie)vervorming van de 1e schakel behoeft met een moderne grammofoonplaat en pick-up niet groter dan 2% te zijn. Voor de vervorming van de 2e schakel, de W.W. versterker, komen er nog veel lagere I.M. vervormingscijfers uit de bus, nl. voor een „Duette" stereo versterker niet meer dan 0,5% en voor de „Fidelio" zelfs maar 0,3% (zijn beide Amroh versterkers). Deze cijfers gelden voor een luide huiskamerweergave (0,75 Watt). Gaan we tenslotte aan de 3e schakel I.M. vervorming meten, dan schrik je je een ongeluk, want zelfs bij de hele goeie en dure luidsprekers heb je zo een I.M. vervorming te pakken van 20% (twintig!) en meestal nog veel meer!!

Een ketting met schakels van 2% (= pick-up) + 0,5% (= versterker) + 20% (= luidspreker) is te vergelijken met een ketting bestaande uit 2 stalen schakels en één stopverf-schakel.

Is er aan die 20% van de laatste schakel wat te doen? Wis en waarachtig. Het boek LUIDSPREKERS geeft tientallen waardevolle tips om die slappe stopverf-schakel met zijn nare 20% I.M. vervorming tot een betrouwbare s t a l e n s c h a k e l in de W.W. ketting om te vormen. Met een goed berekend 2-weg luidspreker-scheidingsfilter kan die beroerde 20% luidsprekervervorming b.v. al zakken tot minder dan 2%. In de eerste 3 hoofdstukken van het boek „Luidsprekers" worden diverse klankschermen behandeld. Via 4 andere hoofdstukken, die het akoestisch labyrint, de basreflexkast, de hoorn en klankzuilen beschrijven komen we aan de opstelling van de hoge tonen weergevers en de gunstigste opstelling van luidsprekers voor mono- en stereoweergave. In het belangrijke Xe hoofdstuk worden de geheimen van de 2-weg en 3-weg luidspreker-scheidingsfilters uit de doeken gedaan, terwijl de hoofdstukken XI en XII complete meubels voor luidspreker + platenspeler + versterker en commerciële luidsprekerbehuizingen beschrijven. In de appendix (= aanhangsel) vind je de technische gegevens van de belangrijkste luidsprekersoorten; decibel en foon verklaringen; toelichting op het frequentiespektrum; de eigenschappen van geluidabsorberende en geluiddempende materialen + een uitvoerige decibelschaal.

Voor degenen, die de doodzieke T.P.V. (= Twintig Procent Vervorming) stopverf-schakel van hun W.W. installatie te lijf willen gaan, is het boek „LUIDSPREKERS, b a s r e f l e x k a s t e n, h o o r n s, h o e k p a n e l e n" een zeer aan te bevelen strijdmiddel. De 96 blz., formaat 16 x 24,5 cm, waarop o.a. 116 figuren en 24 fotografische afbeeldingen, kosten je de somma van *f* 4,50. Het bestelno. is 704.

ELEKTRONISCH JAARBOEKJE 1962

Voor de 15e maal is het Elektronisch Jaarboekje, een uitgave van „De Muiderkring" te Bussum, verschenen. Dit zakboekje (10 x 15 x 1 cm) bevat niet alleen een kalenderdeel met ± 60 blz., maar ook een elektronisch deel met maar eventjes 160 pagina's!

Wat een beoefenaar van de elektronica dagelijks nodig heeft, zoals formules, tabellen, berekeningen, antennegegevens, belangrijke schema's, diverse basisschakelingen, kortegolf-, omroep-, televisie- en scheepsstations, enz. enz., kan hij steeds met zekerheid in deze handige uitgave vinden. Tot de inhoud behoren ook uitvoerige gegevens over elektronenbuizen, transistoren, audio (W.W.) en geluidsregistratie.

Het Elektronisch Jaarboekje 1962 is in 8 verschillende groepen ingedeeld, die elk hun eigen bladzijde kleur hebben, wat 't opzoeken van een bepaald onderwerp wel heel erg makkelijk maakt. De alfabetische inhoud vermeldt niet minder dan 222 verschillende onderwerpen, zodat we voor een volledige bespreking van dit interessante boekje eigenlijk wel een hele Radio Blan nodig zouden hebben. Vergeleken met de vorige uitgaven vonden we o.a. de volgende n i e u w e gegevens: andere basisschakelingen, een opgave van de Belgische F.M. zenders, een nieuwe indeling van de banden IV en V, een lijst met de belangrijke T.V. zenders in Europa, buisinstelgegevens voor spanningsversterkers en balans eindtrappen, „absolute" vergelijkingstabellen voor diverse soorten elektronenbuizen en halfgeleiders (ook transistors), overzichtstabel van bandrecorders en nieuwe technische gegevens van ± 100 verschillende luidsprekers.

In het Elektronisch Jaarboekje, waarvan de plastiek band tegen een intensief dagelijks gebruik bestand is, vonden we verder 2 nieuwe kaarten van T.V. en F.M. zenders in de Benelux landen met positie-aanduidingen en werkingsgebieden. Voor 't zelf maken van een Weerstandwaardezoeker is er een losse voorbewerkte inlage. Ook kwamen we nog een nieuwe 3-kleurige Wereld-Tijdkaart tegen.

De prijs van dit, we kunnen wel zeggen, vele duizenden gegevens bevattende boekje, een elektronisch vademecum in zakformaat, is *f* 3,50; het bestelno. is 400. Beide uitgaven zijn verkrijgbaar bij de erkende boekhandel en de radio-onderdelenhandel.

Eigen werk van Radio Blanners

Frits Sannen, te Geldrop, is een veelzijdige Radio Blanner. Niet alleen kregen we van hem een goede oplossing van de moeilijke radio-buizen-typerings-puzzel uit Radio Blan no. F (waarmee hij de 2e prijs: een Solon elektrische soldeerbout, ter waarde van *f* 13,90, won), maar zoals jullie hierneast kunnen zien, kan hij met de tekenstift ook prima overweg.

Aan 't boek onder zijn arm, kan je zien dat onze Frits (links) de betiteling van al die radiobuizen een waar „heksentaaltje" vond.

Hebben ze bij jullie in Geldrop allemaal zo'n „schiedamse" neus, Frits?

Rechts in de figuur zien jullie Jan Blan afgebeeld met de 1e prijs, de Amroh Junior Zakradio (t.w.v. *f* 44,75) in zijn knuisten.

We hopen van Frits uit Geldrop nog eens wat meer te ontvangen.

Ook inzendingen van alle andere lezers zijn van harte welkom!!!

PUZZELRUBRIEK

De oplossing van de „puntje-puntje-puzzel" uit Radio Blan no. H was, zoals we al schreven een „vrij eenvoudige figuur". Alle jongens en meisjes (ja, die zijn er tegenwoordig ook al bij), die elk vakje met een puntje, zwart invulden, hielden tenslotte dit over AMROH Een klein gemenigheidje van de familie Blan was, dat 't hele spul op zijn kop stond. Draai je de oplossing om dan krijg je dus AMROH.

Na loting vonden we de volgende winnaars:

1e prijs TRANSETTE Bouwdoos voor een draagbare transistorontvanger met luidsprekerweergave, ter waarde van *f* 69,50. Hiermede loopt Charles Huber uit Beekbergen al een poosje te flaneren.
2e prijs STEP BY STEP Bouwdoos no. 3, middengolf ontvanger met diode en 2 transistors, ter waarde van *f* 26,50 ging naar Freddie Westera uit Den Haag.
De 48 overige prijzen zijn al een tijdje bij de fortuinlijke winnaars.

Hiernaast zien we de fortuinlijke 1e prijswinnaar Charles Huber van de „puntje-puntje-puzzel" uit Radio Blan no. H. Hij ontvangt hier zijn Amroh TRANSETTE bouwdoos van de heer Meyer van de firma Meyer & Zn. te Apeldoorn.

Han Lang, dat is de meneer, die zo vriendelijk is al die lollige plaatjes voor onze Radio Blan te maken, heeft nu voor onze puzzelrubriek een „Straatje van Vermeer" getekend.
Zoals jullie zien is hier de Radiofirma VERMEER gevestigd. Vandaar de naam zullen we maar zeggen.
Verder zien jullie vier soorten antennes getekend, nl. radioantennes gewone draden); T.V. (of F.M.) antennes; spriet-antennes (die zitten natuurlijk ook op de auto's) en ferriet-antennes (die zitten in de draagbare radio's).
Jullie moeten nu maar eens tellen hoeveel antennes er van elk soort op bovenstaand „Straatje van Vermeer" te zien zijn. Ook willen we nog weten wat „Straatje van Vermeer" nog meer betekent. Als je dat niet weet, vraag 't dan maar aan je ouders of op school.

Zoals vanouds, zet je de oplossing op een blad papier, voeg er je leeftijd, naam en adres (in blokletters) aan toe. Zet er ook nog de naam van je Amroh handelaar bij en plak tenslotte de letter K, die op de laatste bladzijde van deze Radio Blan ■ vinden is, op je oplossing en doe dit hele spul vóór 15 maart a.s. in de RADIO BLAN BRIEVENBUS, die bij je Amroh handelaar in de winkel staat. Om je kansen groter te maken mag je ook meerdere oplossingen inzenden, maar elke inzending moet wel voorzien zijn van de letter K. De prijswinnaars worden in Radio Blan no. M van 1 juni a.s. bekend gemaakt!
Hieronder kan je zien wat er allemaal met deze „Straatje van Vermeer" puzzel te winnen is; de prijzen komen van Amroh en De Muiderkring:

1e prijs: ELAC MIRAPHON 120 STEREO PLATENSPELER, ter waarde van *f* 65,75.
2e prijs: STEP BY STEP Bouwdoos no. 4, transistor middengolf ontvanger met luidsprekerweergave ter waarde van *f* 47,50.
De overige prijzen zijn ook niet mis:

5	gratis jaarabonnementen „Radio Bulletin", ter waarde van	*f* 8,50 per stuk
5	gratis jaarabonnementen „Hobby Bulletin", ter waarde van	*f* 8,50 per stuk
10	Muiderkring's Elektronische Jaarboeken 1962, ter waarde van	*f* 3,50 per stuk
6	H.F. Smoorspoelen type F 4, ter waarde van	*f* 2,25 per stuk
25	Amroh Jaarboeken + Supplement, ter waarde van	*f* 2,25 per stuk
10	Uniframe's typen UF 052 + UF 053 + UF 054, ter waarde van	*f* 1,90 per set
7	Amroh afstemcondensatoren 500 pF, ter waarde van	*f* 1,80 per stuk

UNIFRAME

UF 001

UF 002

UF 003

UF 004

UF 005

UF 006

UF 007

UF 008

UF 009 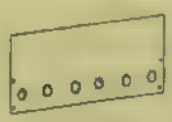

UF 010

Hierboven zie je mijn vader peinzend voor een kist met afgedankte radio- en versterkerchassis staan. Hij verzuchtte hierbij: „Dat heeft me heel wat geld, inspiratie (voor de juiste p l a a t s van de gaatjes) en transpiratie (voor het afzagen, boren en vijlen) gekost, beste Jan."
Ik knikte begrijpend mee en zei: „Op dat geboor, gezaag en gevijl ben ik eigenlijk nog nooit erg gek geweest."
„Nee," zei vader, „jij schroeft en soldeert liever." „C'est une chance que nous ayons maintenant UNIFRAME" (zo nu en dan spreekt vader frans tegen me; dat is goed voor mijn ontwikkeling, zegt-ie).
„Oh, u bedoelt: Wat een geluk, dat we tegenwoordig UNIFRAME hebben," vertaalde ik met gepaste trots.
„Zo is 't, mijn zoon. Nu kan je met Uniframe, alle mogelijke chassis in elkaar zetten. Als bij een mekanodoos zijn alle afzonderlijke delen d.m.v. boutjes en moeren stevig aan elkaar te verbinden. Van Amroh heb ik zojuist de hele kollektie (er zijn er 21 verschillende!) op zicht gekregen. Kom maar eens mee, ik zal je de hele verzameling laten zien."
Wat er toen op de proppen kwam, blijkt uit de plaatjes, die ik hierbij kwistig rondgestrooid heb.
Zoals je ziet, zijn er heel wat kombinaties mogelijk en . . . bevalt een schakeling je niet meer of ben je klaar met experimenteren, geen nood, je kan alles zo weer uit elkaar schroeven en onbeperkt voor andere proeven gebruiken. M e t UNIFRAME g a a t e r g e e n m a t e r i a a l e n g e e n g e l d m e e r v e r l o r e n. Nou jongens ik hoop, dat jullie met bovenstaande wijsheden ook je voordeel zult doen en ook gaan „unifra-men", evenals je beste vriend

Jan Blan

UF 013

UF 014

UF 023

UF 052
UF 053

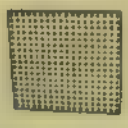

UF 054
UF 071
UF 072
UF 073

UK 2
UK 4

Simplex kastje

Duplex kastje

UF 001;	bovenplaat	125 x 125 mm	f 0,60	UF 023;	bovenplaat	125 x 125 mm	f 0,65
UF 002;	achterplaat	62 x 125 mm	f 0,50	UF 052;	miniatuur achterplaat	32 x 126 mm	f 0,50
UF 003;	voorplaat	62 x 125 mm	f 0,50	UF 053;	miniatuur voorplaat	32 x 126 mm	f 0,50
UF 004;	verbindingsstuk	25 x 60 mm	f 0,08	UF 054;	miniatuur bovenplaat	119 x 126 mm	f 0,90
UF 005;	bovenplaat	125 x 125 mm	f 0,55	UF 071;	miniatuur bovenplaat	120 x 250 mm	f 1,50
UF 006;	bovenplaat	125 x 125 mm	f 0,65	UF 072;	miniatuur bovenplaat	64 x 125 mm	f 0,50
UF 007;	bovenplaat	125 x 125 mm	f 0,60	UF 073;	miniatuur bovenplaat	64 x 250 mm	f 0,80
UF 008;	hoekverbinding	13 x 23 mm	f 0,08	UK 2;	ijzeren kast	30 x 18 x 13,3 cm	f 8,95
UF 009;	frontplaat	156 x 250 mm	f 2,25	UK 4;	ijzeren kast	41,3 x 13,3 x 12,8 cm	f 12,50
UF 010;	frontplaat	156 x 250 mm	f 2,25	Simplex kastje;		15 x 17 x 16 cm	f 7,50
UF 013;	frontplaat	125 x 156 mm	f 1,40	Duplex kastje		16 x 17 x 28 cm	f 8,75
UF 014;	luidsprekerraster	past in UF 010	f 1,90	Nieten voor UF 054;		100 st. met slagpen	f 0,85 →

ST....ST.... LAAT JE BROERTJE SLAPEN!

TWEE VLIEGEN IN ÉÉN KLAP

Ontwerp K 2

Zolang er in Nederland woningnood is, zullen we wel brieven ontvangen van jongens, die hun kamertje moeten delen met een jonger broertje. Deze briefschrijvers zijn dan verder de gelukkige eigenaar van een Step by Step no. 4 bouwdoos (transistor middengolfontvanger met luidsprekerweergave) en vragen ons dan beleefd maar dringend hoe ze van luidsprekerontvangst over kunnen schakelen op oortelefoonontvangst. De bedoeling van deze Radio Blanners is dat Broer Senior rustig kan luisteren naar b.v. de avonturen van de familie Doorsnee op Radio Luxemburg of Radio Veronica, terwijl broertje junior al snurkend zijn avonturen in „Elektronisch Wonderland" beleeft.

In het schema van de „Step by Step no. 4" hierboven, kan je zien hoe dat te fiksen is. De verbinding tussen R_7, R_8 en S enerzijds en L.S. (luidspreker) anderzijds, moet je verbreken en schakelbaar maken door de Amroh schakelaar 48.151. (= S_2). Deze schakelaar zorgt er gelijktijdig voor, dat het oortelefoontje wel of niet in funktie komt. Nu tevreden, Jan Sassen uit Nijmegen?

Dat was de eerste vlieg en nu de tweede!

Vaak wordt er ook gevraagd hoe je een pick-up 't beste op een Step by Step kan aansluiten. Dit probleempje is in bijstaand schema ook eventjes opgelost. We hebben 't voor het gemak

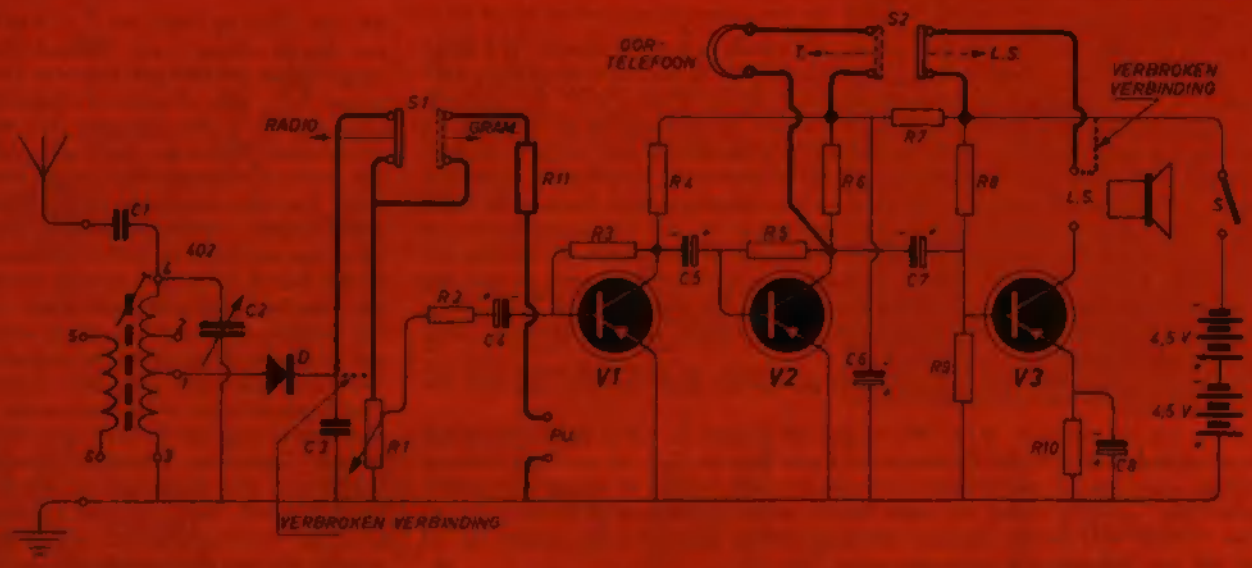

	merk
Universele middengolfspoel 402	Amroh
C_1 = keramische condensator 100 pF	Amroh
C_2 = sistemcondensator 500 pF	Amroh
C_3 = kokercondensator 1000 pF – 250 V/DC	Facon
C_4, C_5 en C_7 = laagspanningselektroliet 10 µF 6 volt	Facon
C_6 en C_8 = laagspanningselektroliet 100 µF 6 volt	Facon
R_1 = koolpotentiometer model 902.2 met draaischakelaar 47000 Ω log. (kurve C)	Amroh
R_2 = weerstand 10 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_3 = weerstand 220 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_4 = weerstand 4,7 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_5 = weerstand 120 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_6 en R_7 = weerstand 3,3 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_8 = weerstand 5,6 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_9 = weerstand 1,5 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_{10} = weerstand 100 Ω – SBT – ½ watt	Vitrohm
R_{11} = weerstand 220 kΩ – SBT – ½ watt	Vitrohm
D = Mutector, diode	Amroh
V_1 = transistor GFT 20/15 (of OC 3 of GFT 25/15)	Tekade
V_2 = transistor GFT 21/15 (of OC 4)	Tekade
V_3 = transistor GFT 32/15	Tekade
luidspreker H 460 200 Ω	Peerless
2 batterijen 4,5 volt Berec type 1689	Berec
S_1 en S_2 = dubbelpolige omschakelaars 48.151	Amroh

ook maar in een Step by Step no. 4 getekend, maar je kan 't even goed in no. 2 of no. 3 toepassen.

Bij gebruik van een pick-up moet de diode buiten gebruik komen, omdat anders door gelijkrichting (ventielwerking) van deze diode, alle pick-up golfjes aan één kant beschadigd worden.

De schakelaar S_1 voorkomt die narigheid en zorgt afwisselend voor grammofoonplatenweergave en radio-ontvangst. Voor de Radio Blanners, die deze schakeling helemaal opnieuw willen bouwen, hebben we de Step by Step spoel (niet los in de handel)vervangen door een Amroh universele middengolfspoel type 402 en ook de overige onderdelen hebben het hun toekomende naampje gekregen.

Deze „twee vliegen in één klap"-schakeling is goed uitgeprobeerd, zodat we 'm ju£€ie hee£ graag aanbeve£en en ju£€ie er ook vee£ uke$ mee toewen$en. Die dollar ($) en engelse ponden (£) figuren, betekenen dat je „waar" voor je geld krijgt!

VRAGENRUBRIEK

WIJ ROEPEN OM HULP

In een vorige Radio Blan (no. H) hebben we jullie verteld over onze stembus. We willen in Radio Blan zoveel mogelijk dingen plaatsen waar jullie de meeste belangstelling voor hebben. Je kan hieraan het beste meehelpen door op een a l z o n d e r l i j k papiertje je vurigste elektronische wens te schrijven. Boven aan dat papiertje zet je STEMBUS en stuur dat dan maar naar Postbus 101 te Bussum. Wij kunnen dan zien welke ontwerpen jullie het liefste beschreven willen zien. Er zijn al heel wat „stembriefjes" binnengekomen. We hebben ze netjes soort bij soort op een stapeltje gelegd. De grootste stapel wordt gevormd door briefjes waarin gevraagd wordt om zelf een koolmikrofoon te maken. Die wordt dus vermoedelijk in Radio Blan no L al beschreven. Er zijn nog wel meer hoge stapels, maar dat mag ik van vader nog niet vertellen, want de ene dag is dié stapel het hoogst en een paar dagen later weer een andere stapel. Daarom nog eventjes geduld. Inmiddels zijn alle zendingen „stembriefjes" voor ons allen erg nuttig en héél, héél welkom.

Maar nu wat anders. We gaan jullie, of beter gezegd een deel van jullie, nog eens aan het werk zetten!

Voor me ligt een brief van W i m W e t z e l s uit Geleen (L). Onze beste Wim vraagt ons of hij met de Supplement Ontvanger uit Radio Blan no. G in het deel van Limburg, waar hij woont, wel 10 zenders kan ontvangen en welke zenders of dat dan wel zouden kunnen zijn. Gelukkig woont een goeie kennis van ons bij hem in de buurt, zodat we Wim Wetzels toch een betrouwbaar antwoord konden geven met de verzekering dat ook dáár wel 10 zenders te ontvangen waren.

We krijgen achter tamelijk vaak uit de grensstreken vragen over de ontvangstmogelijkheden van onze ontwerpen, en . . . eerlijk gezegd, helemáál zeker weten we dat allemaal niet. Daarom zouden we graag van de jongens wonend in de grensgebieden en die b.v. een „Step by Step" no. 1, 2, 3 of 4; een Amroh „Junior"; een „Jampot Ontvanger"; een „Middengolf Transistor Ontvanger A_1"; een „Draagbare Transistor Ontvanger C_1"; „Een Eénpitter D_2"; een „Supplement Ontvanger G_3"; een „Jampot Senior Ontvanger H_3"; een „Transette" transistor ontvanger of een „Holland's Glorie" ontvanger hebben, eens horen hoe de ontvangst met zo'n ontwerp is. (De letters achter elk ontwerp verwijzen naar de betreffende Radio Blan).

Wij zouden dit vooral erg graag weten van de Radio Blanners uit de omgeving van b.v. Leeuwarden (met Nw. Guinea gaat 't geloof ik mis, maar Leeuwarden is weer vast in onze hand), Groningen, Winschoten, Coevorden, Maastricht, Zeeuws Vlaanderen, Den Helder en de eilanden Texel, Vlieland, Terschelling en Ameland. Ook de ontvangstgegevens uit andere plaatsen zijn natuurlijk welkom! Graag dus opgave van het type ontvanger, soort van antenne en aardleiding plus de naam van de ontvangen zenders overdag en des avonds.

Met de gegevens die we van jullie „in de buitengewesten" hopen te ontvangen kunnen we dan weer andere Radio Blanners een degelijke raad geven.

De ontvangen gegevens zullen we met een elektronisch aardigheidje belonen.

Doe je best jongens! Héél erg dankbaar hiervoor zal zijn jullie

trouwe vriend,

Jan Blan

TOONREGELING OP GITAAR-VERSTERKER. Gerard Roeland uit Haarlem en vele anderen bouwden met $uk-$e$ de Gitaar Versterker B_1 uit Radio Blan no. B van 1 nov. 1960. Zij willen deze versterker graag voorzien van een toonregeling. Dat gaat vrij eenvoudig. De lekweerstand R_4 van de eindbuis moet je hiertoe vervangen door een Amroh koolpotentiometer van 0,47 M ohm, Model 902.1 curve C (*f* 1,30). Tussen de middelste lip van deze potentiometer en de anode van de EL 84 eindbuis soldeer je een Mial polystyreen condensator van b.v. 250 pF. Je krijgt dan een prachtige toonregeling.

OOK LANGEGOLF OP DE STEP BY STEP. Er zijn tienduizenden jongens, die een „Step by Step" Bouwdoos in elkaar hebben gezet. Enige tientallen vroegen ons of 't niet mogelijk zou zijn om er ook de lange golf mee te ontvangen.
We weten daar gelukkig wel een oplossing voor. Je moet dan de „Step by Step" spoel vervangen door een Amroh spoel type 901 (= antennespoel) of het type 931 (= detektorspoel). Met één van deze spoelen kan je niet alleen de middengolf (170-560 m), maar ook de lange golf (780-2000 m) ontvangen.
Voor het omschakelen van midden- op langegolf kan je 't beste de Amroh schakelaar no. 48.153 toepassen.

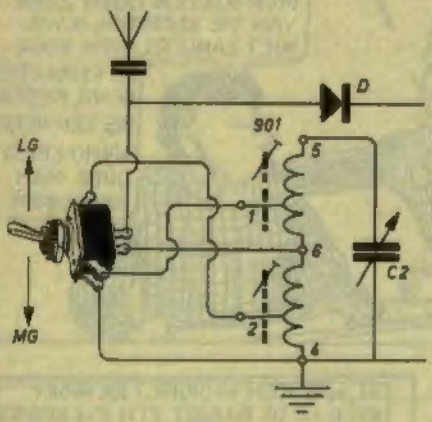

In de figuur hebben we de ingang van de „Step by Step" dozen 1, 2, 3 of 4 getekend, terwijl je ook kan zien hoe je de verbindingen naar de omschakelaar en de spoel 901 moet maken.
Voor de 931 spoel is alles hetzelfde, alleen moet je nu i.p.v. lip 4 de lip 3 (van de 931) gebruiken.

Hiernaast een schakeling waarmee met alle „Step by Step" ontvangers niet alleen de middengolf, maar ook de langegolf 780-2000 meter beluisterd kan worden.

ZENDAMATEURS (80 m BAND) OP DE STEP BY STEP. Kees Kouwerberg uit Enkhuizen vroeg ons een tijdje geleden of hij zijn Step by Step radio ook geschikt kon maken voor ontvangst van de 80 meter Band. Hij wilde nl. zo graag de zendamateurs beluisteren die op die band uitzenden.
We gaven Kees het volgende antwoord: De „Step by Step" spoel moet je vervangen door een Universele spoel type 402 van Amroh (*f* 2,90). De aansluitlippen 3,5 en 6 blijven ongebruikt. Lip 4 verbind je met de „hete" kant van de draaicondensator, lip 2 gaat naar de diode en lip 1 moet je verbinden met de bedrading waar ook de „aarde" aan zit. Tussen antenne en lip 4 zet je tenslotte een Amroh luchttrimmer van 30 pF (*f* 0,36). Bij een vrij lange antenne, kan je die het best tamelijk open draaien en bij een korte antenne, zoveel mogelijk dicht. Denk er om: een goede aardverbinding aan de waterleiding (dus niet aan de centrale verwarming of de gasleiding) geeft altijd nog de beste resultaten.
Na een poosje schreef Kees Kouwenberg ons, dat hij er ook nog Enkhuizer vissersboten en een KLM vliegtuig mee ontvangen had.
't Bovenstaande kunnen jullie dus met een gerust hart in elkaar draaien. Veel uke$ gewenst door de hele familie Blan.

Knoel
nobbel
lungel
wansel

Nu

Met

Instruktieve
nspirerende
nslaande
deën

VERWACHTING

voor de volgende

RADIO BLANS:

Elektronische klaar-over
Transistor - voeding
Zelfbouw - Mikrofoon
Elektrische - Gong
F. M. Ontvanger
Transistor - Super - Ontvanger
Transistor - Peil - Ontvanger

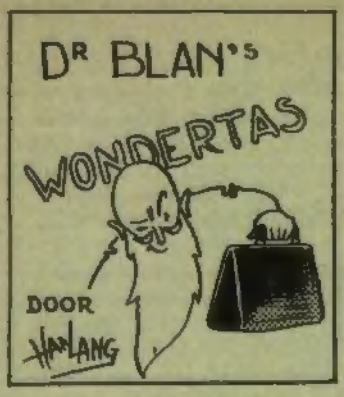

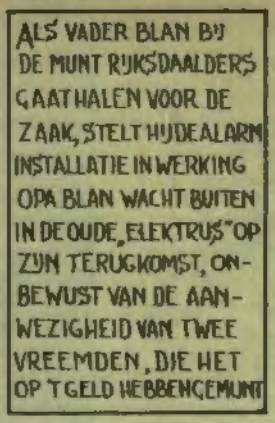

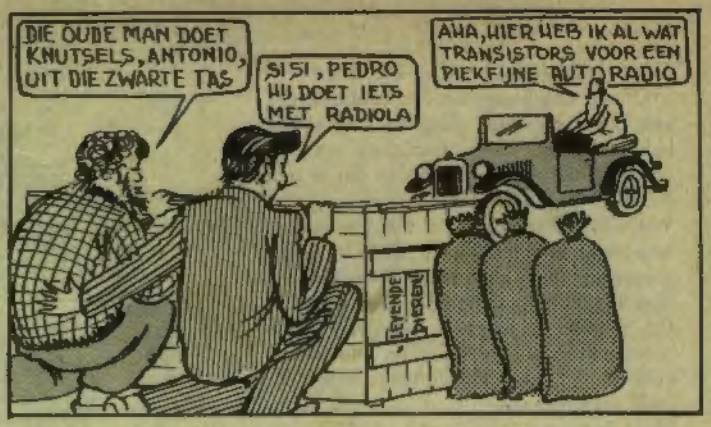

Alle in dit nummer genoemde onderdelen, boeken en tijdschriften zijn verkrijgbaar bij:

P. v. DORRESTEIN
Bevrijdingslaan 8
WARNSVELD

Wij zullen ook het volgende nummer L vanaf 1 april '62 in voorraad hebben

BON
voor
inzending PUZZEL
geldig tot 15 maart 1962

← hierlangs afknippen en op de oplossing plakken